

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računani naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubi!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2:50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 15.

V Ptuj v nedeljo dne 24. maja 1914.

XV. letnik.

Zaradi praznika nam ni bilo mogoče, da našnji številki „Stajerca“ dodati prilogo, čeprav bi bilo to z ozirom na veliko množino inzeratov potrebno. Dodali pa bomo prihodnji binkoštni številki izdatno prilogo!

Uredništvo „Stajerca.“

Slovanska politika.

Povedali in dokazali smo že opetovano, kako protidržavna in za krono nevarna je vseslovanska politika. Povedali in dokazali smo, da se zamorejo končni cilji te vseslovanske politike uresničiti edino na razvalinah avstro-ogrske monarhije. Zdaj je podan za tetrditve zopet nov dokaz. Mladočehi objavili so namreč pisma pokojnega češkega ministra dr. Kaizla. In ta pisma so veleznačilna. Minister dr. Kaizl je bil v prvi vrsti Čeh in potem šele c. k. minister ter Avstrijan. On je prisegel kot zaupnik cesarju, bil pa je le agent za češke politične stranke. Brigal se je edino za komando mladočeške stranke, kateri je vse tajne želje po svoji možnosti izpolnil. Nastavljal je češke uradnike, brez da bi se oziral na njih zmožnosti, zgolj iz političnih nagibov. Najboljše službe je preskrbel svojim rojakom, ki so tudi v c. k. uradih nasledovali svojo protidržavno politiko. Tako je dr. Kaizl uresničil kot minister, torej kot zapriseženi zaupnik cesarja pravi zistem korupcije, plata in podkupljivosti. Vse to pa seveda na — troške davkoplačevalcev. In že v tem oziru so pisma dra. Kaizla velezanimiva.

Pa še nekaj je razvidno iz teh pisem. Dr. Kaizl govori v njih o brcah, kijih je treba dati avstrijski državi. On pravi teh pisemh očito in jasno, da je češka in njeno slovanska politika velezdačalska. Dr. Kaizl potrjuje torej, kar smo mi davno trdili: da se skriva za vso to vseslovansko politiko, ki se nam od gotovih strani razklada s tako sladkimi frazami, velezdajalstvo najnavadnejše sorte. In dr. Kaizl, ki je bil minister, je gotovo poznal smoter in cilj češke ter vseslovanske politike.

Zdaj razumevajo tudi tisti merodajni krogi, ki so vedno silili glave v pesek, kadar se jim je kazalo resnico. Zdaj vidijo, da je bil dr. Kaizl minister, ki je cesarju v obraz lagal, samo da

bi protežiral svoje velezdajalske varovance. To je važni dokaz!

In pri nas na Slovenskem? Ali je dr. Šušteršič za las boljši od dr. Kaizla? Ali ne zlorablja kot deželni glavar, torej istotaka kot „zaupnik“ krone svojo moč v namene, ki koristijo zgolj njegovi osebi in njegovi stranki?! Nobene razlike ni med češkimi in slovenskimi političnimi voditelji. Prav nobene razlike! In zato je boj proti vseslovanski politiki obenem boj za našo Avstrijo, ki jo velezdajalstvo ne sme podkopati.

Styria - kolesa

največja fabrika na Avstrijskem in se priporoča po sledeči ceni 130, 140, 160, 180—200 K. Zanesljivim kupcem se proda po pogodbi tudi na mesečne rate. Deli (Bestandteile), Pumpe, Šlaube, laterne, vse v veliki zalogi. Cenik se pošlje resnim kupcem brezplačno. — Zaloga: 151

BRATA SLAWITSCH v PTUJU.

Politični pregled.

Naš cesar. O boleznih našega presvitlega cesarja sicer ne prihajajo slabše vesti. Vendar pa je slabo vreme zadnjih dni vstavilo napredovanje zdravljenja. Poroča se celo, da so se znaki katara zopet hujše pojavili. Cesarjeva okolica se trudi, vladarja prepovoriti, da naj bi odpotoval na jug, kjer bi milejši zrak zdravljenje gotovo pospešil. Ali znano je, da cesar prav nerad zapušča svoj Dunaj. Niti svojega dela noče opustiti. Bog daj, da bi se mu skoraj zdravje popolnoma povrnilo!

V delegacijah imela sta slovensko-klerikalna voditelja dr. Šušteršič in dr. Korošec govore, ki so prava nesramnost. Delala sta se namreč tako pobožna in patrijotična, da bi se človek kar zjokal, ako bi mu ta dva lisjaka ne bila znana. Po našem mnenju pa ljudje nimajo pravice govoriti o avstrijskem patriotizmu, kateri doma z

vsemi mogočimi sredstvi podpirajo srbske težnje in cilje. Doma naj pokažejo klerikalni voditelji svoje patrijotično srce. Pa ne s sladkimi besedami, marveč z dejanji, ki so vedno več vredna!

V Albaniji se dogajajo zopet krvavi prizori. Knez Wilhelm ima pač mnogo opraviti, da bi to iz turških in poznejših časov zanemarjeno deželo kulturnemu napredku otvoril. Najnevarnejši so mu bili doslej grški ustaši, ki so hoteli kos Albanije odtrgati. Ta vstaja je v splošnem premagana in je izgubila na svoji nevarnosti. Drugeče pa je bilo z Essad-pašom. Mož se je delal za najboljšega pristaša vladarja, na tajnem pa se je vezal s sovražniki albanske države. Knez Wilhelm je v tem oziru napravil kratko odločitev: pustil je Essad-pašo aretirati in ga spraviti na krov avstrijskega bojnega parnika. S tem je vloga tega zahrbnega lisjaka končana in izigrana. Vlada pa je s tem izgubil tudi svojega najhujšega sovražnika. Pri vseh teh dogodkih je bilo seveda tudi precej krvi prelito. Kajti Essad-paša se je s svojo telesno stražo branil proti aretaciji. Vlada je samega zastražili pa so avstrijski in italijanski mornarji. Ni izključeno, da bode Albanija evropski diplomaciji še mnogo preglavic delala.

Dopisi.

Orehova ves. Dne 28. majnika imamo pri nas dovrševalne občinske volitve in skrajni čas je, da pridemo enkrat v red. Gospod župan in poslanec Pišek se je najbrže hudo bal, da se mu županski tron pod veliko težo njegovih mnogoterih „blagosti in zaslug“ v prid občinstva, človeštva in žepiča lastnega, ne zruši. Radi tega je razpisane volitev odlagal tako dolgo, dokler da ga niso prisilili k temu. In ko je prišlo v tretjem volilnem razredu do žrebanja, je čedno-rokež Pišek obveljal kar tiste izžrebanice, kateri so bili njemu po volji. Zaradi tega postopanja, ki vnovič znači prav jasno Piškovo metodo pravičnosti, so se volitve razveljavile in oblast je odredila za tretji volilni razred nove volitve. Seveda gre ta cela stvar hotinjevaškemu baronu zoper kosmatino, a nič ne pomaga, vnovič bomo volili. A pazite g. Pišek, da ne bojo tudi tokrat izkaznice in listki prišli „neprijetnim“ volilem v roko še le eno uro po volilni uri — kakor se je to zgodilo zadnjič — ampak skrbite, da bo dobil vsak volilec svoje reči najmanj tri dni pred volitvijo v roke, kakor to jasno predpiše točka 17 ods. 4 volil-

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obverovati se boleznijo, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašarom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduha.
4. Skrofuzni ofroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah à K. 4.-

nega reda in zakona. Torej red, natančnost in pravičnost, drugače se enkrat prevrže volitev! Maušlarje ne pripušamo na noben način. Ljubi „Štajerc“, jaz dobro vem, da leži Tebi P. Pišek ravno tako hudo v želodcu, kakor meni. Vendar Te prosim, da ga ne boš prehudo pokrtačil. Jaz ga nimam prav nič rad, a moja žena ga hvali. In če ga Ti prehudo primeš za ušesa, potem moja stara mene kara. Meni je pa hišni mir ljubši, kakor G. Pišek njegova — zlahta. G. Pišek pa volilci konečno vprašamo, neki li res toliko dohodka županstvo v Orehovi vasi prinaša, ker se z vsemi silami drži rihtarskega stolca in se tolikanj brce boji? Hitro po volitvah nadaljujemo s svojimi poročili. Kakor smo v zadnjem času poizvedeli, se gosp. Pišek majajo tudi druga tla in drugi stolčki. O tem prihodnjič!

Sv. Trojica v Slov. gor. V nedeljo dne 10. t. m. je obstrlel v občini Verjane znani trtnar in steber verjanskih klerikalcev Filip Mulec svojega nečaka 28 letnega Franca Muleca. Fant je zelo težko ranjen. Pri tej hiši, kateri je „Slov. Gospodar“ slavo pel in kjer so klerikalci imeli svoja zborovanja, je že dalje časa veden prepir. Vse vzroke teh prepirov popisati je nemogoče. Kako pa je ta hinavec Filip Mulec, ki sedaj pri svojem vinogradu pri Sv. Jakobu kapelo zida, katera velja 6000 kron, samo da bi se ljudem kot pobožen pokazal, na svojega nečaka streljal, kaže posebno sirovost tega klerikalca. Prvič je treba opomniti, da živi ta devičnik pri svoji švagrini vdovi Mariji Mulec. Ljudje pravijo k temu: hm, ha, aha... itd. Kapela zidat, vsak dan v cerkev letat in ljudem se na videz pobožen prikazati, drugače pa hm, ha, aha... itd. Sam dobro živeti, drugim pa nič privoščiti! Tako je tudi v nedeljo bilo. Ker Francu Mulecu ni bilo po volji, da so se oni mesa najedli, on pa je samo mleko in kruh dobil, se je začel prepir. Mati Marija Mulec je zaprla vrata, tako da sin ni mogel iz hiše in nato je stric Filip streljal na nečaka. Franc Mulec sploh nobenega orožja ni imel pri sebi in so v tem času bili stric, mati in sestra vsi trije v hiši, vsi čez njega. Ker se je stricu enkrat premalo zdelo, je rekel materi: „Stopi kraj, da še ga enkrat!“ In nato še enkrat ustrelili. Te besede je tudi zunaj stoječi brat Johan slišal, kateri pa ni mogel svojemu bratu pomagati, ker so bila vrata zaprta. Upamo, da bo sodnija vse natanko preiskala in da se ta surovež ne odtegne pravični sodbi. — Neki posebni namerek se je tukaj prigodil. Sodnijsko preiskavo peljajo gospod sodnik dr. Illaunigg. „Nekdaj v starih časih tedaj je lušno blo“, namreč v gostilni pri Mulečki in v to gostilno je tudi zahajal ta gospod

sodnik. „Sma pevala sma vriskala, na srce se pritiskala“, sem slišal pesem iz Mulecove gostilne. Radoveden pogledam skozi okno, ker je že bila pozna noč. Tam je sedela na sredi mamica Mulec, na levi gospod sodnik Illaunigg, na desni eden učitelj, prijatelj sodnikov itd. Ali to je vse eno, ker se vsakdo rad zabava in posebno dokler smo „ledig in frei“, gre marsikdo rad tja, kjer so lepa dekleta. Ali kako da se je mamica Mulec upala tega gospoda titulirati kot „naš sodnik“? Ljudje pa tudi niso nič drugega vedli, nego hm, ha, aha...!? Mamica Mulec pa bo že vedla. In sedaj ta „naš sodnik“ to sodnijsko preiskavo vodi. Ta Filip Mulec, za katerega se mamica bolj boji, da bi bil zaprt, nego za življenje svojega sina, je bil samo nekaj dni na preiskavi. Kako bo de pravda izšla, smo radovedni in bomo o tem poročali. Pa tudi „Slovenski Gospodar“ naj tokrat poroča znano opombo: to ni bil Štajercijanec.

Vuzenica. Neki človek stoka v 94. številki „Slovenskega Naroda“ ter očita našim tržanom razne blamaže. Dalje pravi, da bi se dala ena lepa procesija napraviti iz tržanov, ki bi ji na čelu bil gospod Denk, učitelj na Roseggerjevi šoli v Vuzenici ter se norčuje iz raznih gospodov. Ker se nam celi članek preotroči zdi, zato ne bomo na podrobnosti odgovarjali. A eno bomo temu umazanemu pisarju povedali. Roseggerjevo šolo v Vuzenici naj pusti pri miru in naj rajše Hren na Cirilovi šoli na Muti skrbi za sebe in njegovo kompanijo. Naj en v svojih krogih podučuje, da se ne sme take reči delati, ki ne ugajajo državnemu pravdnistvu. Hren naj rajše svoje blamaže popravi in ne, da je take lepe čednosti v žep vtaknil, ko je letos se o njemu govorilo in ko je neka oseba, kateri je vse znano, v Gradcu na policiji izpovedala, da so razne reči izginile iz trgovine Ketschekove in sicer po smrti. Zakaj je Hren v žep vtaknil, ko se mu je nekaj naravnost očitalo? Mogoče ni dobro preveč mazati z smirom koleša. Pisar pravi tudi, da hodi gospod Ledinek za Nemce po kostanj v žrjavico; ja dobro je, a opek se še ni, ker mu mi hvaležni stojimo na desni strani. Pač pa se je pošteno opekli Priveršek na Muti, kateri je v vročim kladivom okoli mahal in mislil vse uničiti, kar ni bilo slovenskega. Ko je videl Hren, da njegov adjutant omaguje, je zbežal domov za peč in Priverška pustil ranjenega na bojišču. Da bi Hren svojo blamažo prikril, je vrgel celo krivdo na Priverška, da je on zafural celi boj in posledica tega je bila, da je moral zadnji celo svoje premoženje žrtvovati za politično vojsko. Omenimo še, da je enkrat bila na poti neka ovadba za Hrenovo fravo in njeno kompanijo; tudi tukaj je Priveršek posegel vmes in iz svojega žepa žrtvoval, samo da je Hrena rešil... In glejte sedaj moža voditelja družbine šole na Muti: iz hvaležnosti je svojega prijatelja skoraj ob premoženje pripravil. In taki ljudje nam hočejo nekaj očitati, ki so do vratu v blamaži! No priliko bomo imeli in bomo enkrat osebno vprašali Hrena, zakaj je vse v žep vtaknil, kar se mu je očitalo. Radi bi tudi vedeli, zakaj se njegova frava na seno skrjuje kot učiteljica na Cirilovi šoli, kadar pride kateri od vodstva si poslopje ogledat. Torej sedaj si naj pisar v „Slovenskem Narodu“ usta zamaši in Vuzeniške Nemce ter naprednjake pri miru pusti.

Maribor. („Slov. Gosp.“ nedolžen zvičaj in vtajitelj.) Liberalce napadati in prepire začetni, ima „Sl. G.“ veliko veselje in poguma, a na dokaze njegovih zvičaj in laži obmolčati, mu pa stanovska prevzetija in hudobija ne prepusti. Od samih zvičaj, obrekovanj in laži propal je že na tako nizki nivo, da se je začel že grdi izrazov pouličnih pretepačev „aufbiks“ posluževati in iste posnemati. Fej! sramota! Kdaj pa je še „Štajerc“ s tako surovostjo fantaline na „korajžo“ klical, kakor „Sl. G.“ omenja?! Pa to človeče je brez vse časti in sramote, otrese se kot moker pes. Z novega je začel tudi o Lurdu in Johancičevati, a obrnil in zliil bode zopet vse na „Štajerca“ in grešne „liberalce“. Sram ga naj bo! Fej! Na ostri odgovor iz Slovenjgradca v „Štajercu“ dne 26. aprila zaradi napadanja liberalcev v zadevi

921

Binkoštna pogača!

Jasna glava izreže ta
recept in ga preskusi!

Dodatki: 25 dkg putra, 20 dkg sladkorja, 7 jajc, iz belega se napravi snež, 50 dkg pšenične moke, 1 zavoček dra. Oetker praška za pecivo, 10 dkg veinarberl, 10 dkg rozin, 5 dkg citronata, odribano rumeno od polovice citrone, nekaj soli, 1/2 do 3/4 litra mleka. **Naprava:** Puter premešaj da se peni, dodaj sladkor, jajčni rumenjak, mleko, sol, moko, to zmešano s praškam za pecivo, nazadnje še veinarberle in rozine, citronat, rumeno citrone in jajčni snež. Napolni to maso v mastno in z mandelji potrošeno obliko in peči pogačo okroglo 1 1/2 ure.

Opomba: Doda se testu toliko mleka, da teče debelo od žlice.

ločenja zakonov pa „Sl. G.“ vendar molči kot miš! Ali te je na glavo zadel? ali si se vendar spametoval ter si ne upaš še tamkaj s preprirom začeti?! Hvaležen nam naj bo, da še molčimo o duhovskih nemarnostih 10. stoletja, četudi nas „Sl. G.“ vsled svoje „zaslepljenosti“ po fantalinsko in oslovsko k temu „navdušuje“! Fej! sramota!

Novice.

Senzacionalna sodna razprava. Iz Varšave poročajo: 17. t. m. se je pričela razprava proti baronu Bispingu, ki je umoril kneza Drucki-Lubeckega. Povabljenih je dvesto prič. Ko so pripeljali v razpravno dvorano barona Bispinga, ga je hotela množica linčati. Vojski so z bajonetami razganjali množico. Proces bo trajal več tednov.

Zavarovalnice so sleparili. Iz Rima poročajo: Policija v Neapolju je zasledila dobro organizirane sleparje, ki so za velike vsote osleparili zavarovalnice s tem, da so simulirali poškodbe. Več zdravnikov in odvjetnikov je zapletenih v afero. Več zavarovalnic je bilo oškodovanih za štiri milijone lir. Dozdaj so aretirali 60 oseb.

Konsorcij za oproščevanje od vojaštva. Iz Lvova poročajo: Policija je zasledila konsorcij, ki je oproščeval mladeniče od vojaštva. Na čelu tega konsorcija sta bila posestnik Popp in bivši podčastnik, žel. asistent Horn. Tudi lekarnarja Kohna so aretirali. Ta je priznal, da so ga za 1900 kron oprostili od vojaške službe, češ da ima srčno napako. Tudi mater in strica lekarnarja Kohna so aretirali. Tudi več vojaških zdravnikov je kompromitiranih.

Velika tatvina v Aleksandriji. Iz Aleksandrije poročajo: Tukajšnja policija je sporočila raznim glavnim mestom Evrope, da se je tu izvršila velika tatvina juvelov. Šest tatov je vlomilo v trgovino juvelirja Rosenfelda, odprlo železno blagajno ter ukradlo za 100.000 funt-sterlingov juvelov. Menijo, da so bili tatovi Avstralsci in da so pobegnili na Angleško. Enega tatu z imenom Langan so na zahtevo francoskega konzula prijeli.

Oboževalci hudiča. V Mali Aziji, na severu od Bagdada, v provinci Mosul ob Tigrisu živi rod, ki obožava — hudiča. Ta vera je med tem rodem že izza davnih časov razširjena in ti ljudje so že dostikrat za svojo vero žrtvovali kri in življenje. Zlasti prejšnji sultan Abdul Hamid je te „krivoverce“ strašno preganjal. Zaprl je njih cerkve in zaplenil božanstvo predstavljajoče zlate pave. Še l. 1908 je turška vlada poslala v okraj Gebel Singiar vojske, ki so oboževalce hudiča klali in morili, kar se je dalo in pokradli kar so mogli, a ti verniki so ostali zvesti hudiču. Eni teh vernih druž se je takrat nekaj posebnega zgodilo. Da bi zlati pav ne prišel v turške roke, so ga dali oboževalci hudiča spraviti nekemu drugovercu. Ko pa so

**Prav tako dobro ko
zrnata kava diši ob
pravilni pripravi
edino popolni kavini
nadomestek:**
Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava.

**Sam z dobrim mlekom
in malo sladkorjem
zaužit, je pristi
Kathreiner
pijača, kakršna
mora biti.**

Kdor hoče kaj natančnejšega čitati,
naj piše Kathreinerjevemu trgovcu
za sladno kavo d. dr., Dunaj I.,
Annagasse št. 8.